

V létě obsadili hrad Brandýs

Archeologové z Vysokého Mýta **prozkoumávají klenby zříceniny** nad „městečkem“ Jana Amose Komenského. Pomáhá jim v tom **dřevěný přístřešek**.

BRANDÝS NAD ORLÍCÍ | Kdo navštíví při letních toulkách zříceninu hradu u Brandýsa nad Orlicí, uvidí v jeho nejvyšší části dřevěnou stavbu. Ta má ochraňovat obnažované podzemní klenby hradu, které zkoumají archeologové z Vysokého Mýta.

Archeologický průzkum se uskuteční v době, kdy se blíží konec další etapy rekonstrukce hradu, a to zajištění dochovaných obvodních zdí hradu. „Hrad byl v havarijním stavu, nastala tam před lety značná destrukce hradeb a zdíva. Teď by měla oprava pokračovat rekonstrukcí kleneb hradu, které jsou zasypány. Právě na odstranění zásypů pracujeme,“ říká David Vích, archeolog Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě, pod které oblast brandýského hradu patří.

Archeologický průzkum financuje město Brandýs nad Orlicí a Pardubický kraj. „Letos jsme na něj získali 400 tisíc, ale téměř polovinu spolkně právě

výstavba přístřešku nad plánovanou sondou. Přitom obnažené klenby musíme chránit před zatékáním vody, aby se nám klenby nerozsypany už třeba při výzkumu,“ upozorňuje David Vích.

Letošní část archeologického výzkumu zahrnuje asi tři týdny výkopových prací. „Dobu průzkumu veškerých kleneb hradu se zatím neodvažujeme odhadovat. Bude to trvat několik let a záleží bude na penězích, které se na výzkum podaří získat,“ říká David Vích a dodává, že archeologové uvažují, že výsledky výzkumu na hradě zpřístupní někdy koncem léta či na podzim veřejnosti formou dne otevřených dveří.

Nebezpečí při vstupu na hrad je dnes menší než v době havarijního stavu hradu. „Ale když se podíváte třeba na čelní plášťovou zeď na vnitřním předhradí, nevíte, jestli spadne hned, za chvíli nebo za deset let. Opravy takového hradu se prostě nedají zvládnout hned. Před-

Zřícenina brandýského hradu dostala v minulých dnech zcela novou dominantu - dřevěný přístřešek archeologů. FOTO | PETR BROULÍK

vším kvůli financím,“ uvádí archeolog a dodává, že současná dlouhodobá rekonstrukce zříceniny není první.

Turisti za války dozdili okno, ale někomu vadilo

V období druhé světové války Klub českých turistů dozdil okno, které k pohledu na zříceninu patřilo.

Právě dozdění onoho okna je asi jediným novodobějším zásahem do hradu. O to je dnes hrad cennější, protože jeho podobu nepozměnily novodobé zásahy a přes svůj stav zůstal dodnes autentický. „To okno někdo později shodil, asi mu moc překáželo. A pokračovala destrukce kleneb. Současná oprava po etapách přišla v hodině dvanácté. Stačilo by už jen pár let a nebylo by co zachraňovat,“ míní Vích.

Archeologové při nedávných průzkumech některých částí hradu našli běžné pozůstatky života na středověkém hradě. „Klíče, kování, máme i několik dokladů o zbraních, třeba hroty šípů, projektil z palné zbraně či třmen na napí-

nání samostřilu. Našli jsme i mince, které zatím čekají na přesné určení numismatiků,“ popisuje archeolog.

Archeologický výzkum kleneb hradu může podle něj přinést zajímavé nálezy. „Slibujeme si od něho hlavně objasnění půdorysného uspořádání hradu v úrovni prvního patra. A jsme vlastně první, kdo na hradě archeologický průzkum od jeho opuštění provádí,“ připomíná a doplňuje, že brandýský hrad byl kdysi standardním šlechtickým sídlem.

„Bylo to centrum poměrně významného brandýského panství. Od jiných hradů, které majitelé přestavěli na zámky nebo z nich odešli, se liší tím, že v první polovině 16. století byl na jistou dobu obnoven. Ale záhy ztratil svou funkci, protože nároky šlechty na bydlení se od konce 15. století začínají razantně měnit a hrady už je nedokázaly plnit. V té době hrady ztrácely funkci obrannou a začaly sloužit spíše k bydlení. Dá se to říci takto: Buď se dá v obydlí dobře bydlet, ale špatně se brání. Anebo se obydlí dobře brání, ale kdo v tom má pak bydlet?“ vysvětluje archeolog.

INZERCE

CZ LOKO CZ LOKO, a.s.
Semanínská 580 Česká Třebová

HLEDÁME ZAMĚŠTNANCE

ELEKTROMECHANIK / ELEKTRONIK